

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

169/2015

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 21η Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015), ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Αντιπρόεδρος: Μπουσουλέγκα Χριστίνα

2. Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος

Κουλούρη Ιωάννα

Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Πλουμιστός Δημήτριος

Εισηγητής: Αλέξιος Τάττης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής κ. Α. Τάττης, καθώς και η προϊσταμένη του τμήματος Γνωμοδοτήσεων κ. Χ. Καζιρη, οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών δακοκτονίας προϋπολογισμού 48.312,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. (τμήμα ευρύτερης σύμβασης συνολικού προϋπολογισμού 383.625,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.)

Με το υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 183903/1773/01.07.2015 αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. που παρελήφθη στις 02.07.2015 (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 3033), η Περιφέρεια αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών δακοκτονίας χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ηλείας για τους ελαιοκομικούς τομείς "6" και "8" της Διακήρυξης, για τους οποίους δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές που κατατέθηκαν. Ο προϋπολογισμός του αιτήματος ανέρχεται στο ποσό των 48.312,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου στο ποσό των 383.625,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. 294/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ενεκρίθη η διάθεση πίστωσης για τη διενέργεια ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάθεση υλοποίησης του έργου *"Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιόδεντρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς έτους 2015 στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας"* καθώς και η συγκρότηση των αρμόδιων Επιτροπών Διαγωνισμού.

2. Ακολούθως, εξεδόθη η με αριθμ. πρωτ. 104274/2823/16.04.2015 Διακήρυξη Ανοικτού Διεθνούς Μειοδοτικού Διαγωνισμού για την ανάθεση υλοποίησης του ως άνω έργου. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των **383.625,00 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)**, που αντιστοιχεί σε έως τρεις (3) δολωματικούς ψεκασμούς 3.636.000 προστατευομένων ελαιοδέντρων στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας. Περαιτέρω, ορίζεται ότι ο ακριβής αριθμός των δολωματικών ψεκασμών θα εξαρτηθεί από συγκεκριμένα επιστημονικά δεδομένα που σχετίζονται με το μέγεθος του δακοπληθυσμού και τις κλιματολογικές συνθήκες.

3. Το ακριβές αντικείμενο της σύμβασης υπηρεσιών δακοκτονίας περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Β της Διακήρυξης, όπου και οριοθετούνται δεκατέσσερις (14) τομείς – ελαιοκομικές περιοχές εντός της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας επί των οποίων και θα διενεργηθούν ψεκασμοί. Κάθε ελαιοκομικός τομέας συνιστά διακριτό τμήμα του διαγωνισμού, ενώ οι υποψήφιοι προσφέροντες δύνανται να υποβάλουν προσφορές για όποια τμήματα επιθυμούν υπό τον όρο ότι δεν μπορούν υπογράψουν περισσότερες από δύο συμβάσεις. Οι συμβάσεις που εν τέλει θα υπογραφούν θα έχουν διάρκεια μέχρι τις 15.11.2015, οπότε και ολοκληρώνεται ο χρόνος ψεκασμού. Σημειώνεται δε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 11 της Διακήρυξης, η Περιφέρεια διατηρεί το δικαίωμα να μειώσει το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης μέχρι ποσοστό 50%, εξαιρώντας περιοχές στις οποίες διαπιστώνει ότι δεν υφίστανται οι απαραίτητες προϋποθέσεις εφαρμογής του προγράμματος (οι οποίες προϋποθέσεις αναφέρονται ρητώς άλλα όχι εξαντλητικώς στον εν λόγω άρθρο).

4. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε, στο άρθρο 8, η χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή ανά προστατευόμενο ελαιόδεντρο η οποία θα αφορά στο σύνολο των ελαιοκομικών περιοχών ανά τομέα, όπως αυτοί περιγράφονται στο Παράρτημα Β. Παράλληλα, στο άρθρο 10 περί εγγυήσεων ορίζεται ότι εκδίδεται εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού του τομέα εργολαβίας για τον οποίο υποβάλεται προσφορά (χωρίς ΦΠΑ), ενώ η εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης που θα υπογραφεί ορίζεται σε ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί της συνολικής συμβατικής αξίας των δολωματικών ψεκασμών (χωρίς

ΦΠΑ) για τον τομέα που κατακυρώθηκε στον εκάστοτε προσφέροντα.

5. Ως ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού ορίστηκε η 18.05.2015 και ώρα 10.00 π.μ.

6. Περίληψη των ουσιαστών όρων και στοιχείων της διακήρυξης του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά (16.04.2015) προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.), ενώ άρχισε να διατίθεται στην βάση δεδομένων TED (Καθημερινό Ηλεκτρονικό Δελτίο Υποβολής Προσφορών) αυθημερόν (αριθμ. 2015-050565). Παραλλήλως, περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 149/24.04.2014) και στις εφημερίδες "ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ" (24.04.2015), "ΗΜΕΡΗΣΙΑ" (24.04.2015), "ΠΑΤΡΙΣ" (24.04.2015) και "ΠΡΩΤΗ" (24.04.2015). Η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με κωδικό ΑΔΑΜ: 15PROC002728946/24.04.2015.

Σημειώνεται, τέλος, ότι Προκαταρκτική Προκήρυξη δημοσιεύθηκε στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 29η Ιανουαρίου 2015 (2015/S023-038067).

7. Κατά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα για την υποβολή προσφορών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 548/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής που ενέκρινε το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας (18.05.2015), ότι είχαν υποβληθεί συνολικά δεκαεπτά (17) προσφορές για τους ελαιοκομικούς τομείς της διακήρυξης. Συγκεκριμένα είχε υποβληθεί από μία (1) προσφορά για τους τομείς 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13 & 14, ενώ για τους τομείς 6, 11 & 12 κατατέθηκαν από δύο (2) προσφορές.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στους τομείς "6" (ελαιοκομικές περιοχές: Άγ. Ιωάννης, Γρανιτσέικα, Σκουροχώρι, Πύργος - αριθμός δένδρων 240.000, προϋπολογισμός 23.040,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.) και "8" (ελαιοκομικές περιεχές: Χελιδόνι, Κρυονέρι, Νεράιδα, Κλαδέος, Μάγειρα, Κοσκινά, Καυκανιά - αριθμός δένδρων 234.000, προϋπολογισμός 25.272,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.), τους οποίους και αφορά το αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., η Επιτροπή Διενέργειας έκρινε ως εξής:

- Για τον τομέα "6" υπεβλήθησαν δύο (2) προσφορές, οι οποίες "δεν έγιναν αποδεκτές". Συγκεκριμένα, η προσφορά του Ανδρέα Βασιλόπουλου δεν έγινε αποδεκτή διότι "σε ό,τι αφορά στην υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 7 Α.γ.ν., καθώς και το άρθρο 3, κατονομάζει ως αντικείμενο δραστηριότητας "Υπηρεσίες Καφετέριας", και ως εκ τούτου δεν πληροί τους όρους της με αριθ. πρωτ. 104274/2823/16-04.2015 Διακήρυξης". Εξάλλου, η προσφορά της Δήμητρας Αγγριοπούλου δεν έγινε αποδεκτή διότι "σε ό,τι αφορά στις υπεύθυνες δηλώσεις του άρθρου 7 Α.β., 7 Α.γ., 7 Β.1.Ι και 7 Β.1.ΙΙΙ φέρουν ημερομηνία υπογραφής από τη συμμετέχουσα στις 18/5/2015 και θεωρούνται για το γνήσιο της υπογραφής στις 17/5/2015, ο υποφάκελος "ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ" του άρθρου 6, φέρει την ένδειξη "ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ", και το παραστατικό εκπροσώπησης δεν έχει θεωρηθεί για το γνήσιο της υπογραφής και δεν εμπεριέχονταν στον υποφάκελο "ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ", ως εκ τούτου δεν πληροί τους όρους της με αριθ. πρωτ. 104274/2823/16-04.2015 Διακήρυξης".

- Για τον τομέα "8" υπεβλήθη μία (1), η οποία "δεν έγινε αποδεκτή". Συγκεκριμένα η προσφορά του Ανδρέα Βασιλόπουλου δεν έγινε αποδεκτή για τους ίδιους λόγους που μόλις αναφέρθηκαν ως προς τον τομέα "6".

Η ανωτέρω αξιολόγηση ενεκρίθη από την Οικονομική Επιτροπή σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 548/2015 απόφασή της.

8. Εν συνεχεία, με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών για τους λοιπούς ελαιοκομικούς τομείς του διαγωνισμού, εξεδόθη η υπ' αριθμ. 698/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας, η οποία, αφού ομόφωνα ενέκρινε το Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού της 18.06.2015, καταλήγει στα εξής:

α) Αναδεικνύει προσωρινούς μειοδότες για τους τομείς 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13 και 14.

β) Αναθέτει σε αυτούς την εκτέλεση των υπηρεσιών δακοκτονίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 44 του ν. 4325/2015.

γ) Εγκρίνει την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης "βάσει των διατάξεων του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007, για τους τομείς 6 και 8 για τους οποίους δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές που κατατέθηκαν, λαμβάνοντας υπόψη το περιορισμένο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή του προγράμματος, αφού σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 2148/25984/5-3-2015 έγγραφο του Υπουργείου Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, **ο πρώτος ψεκασμός καθορίζει σημαντικά την επιτυχία του προγράμματος και αποτελεί προϋπόθεση εφαρμογής του προγράμματος και ως εκ τούτου φαινόμενα καθυστερημένης έναρξης του πρώτου ψεκασμού, π. χ. Σεπτέμβριος, δεν είναι σύμφωνα με τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του προγράμματος**" και

δ) Εγκρίνει την αποστολή της απόφασης στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να λάβει τη σύμφωνη γνώμη της αναφορικά με την ανάθεση του εν λόγω έργου.

9. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με το υπ' αριθμ. οικ. 183903/1773/01.07.2015 αίτημά της, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών δακοκτονίας χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ηλείας για τους ελαιοκομικούς τομείς "6" και "8", για τους οποίους δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές που κατατέθηκαν. Στο εν λόγω αίτημα επισυνάπτεται και συναφές σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής. Σημειώνεται, μάλιστα, ότι σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 195556/1945/15.07.2015 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (αριθμ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3189/15.07.2015) "**μέχρι σήμερα δεν έχει κατατεθεί ή κοινοποιηθεί στην Γραμματεία της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ένσταση ή προδικαστική προσφυγή ή ασφαλιστικά μέτρα κατά της υπ' αριθμ. 698/2015 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής σχετικά με την έγκριση πρακτικού αποσφράγισης & αξιολόγησης οικονομικών προσφορών του ανοικτού διεθνούς μειοδοτικού διαγωνισμού...**".

II. Νομικό πλαίσιο

10. Στο άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερ. δδ του ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α), όπως ισχύει (μετά την τροποποίηση της σχετικής προθεσμίας), ορίζεται ότι : «**Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες... δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]**».

11. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 «Ποσά των κατωτάτων ορίων των δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 7 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ) του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι : «...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II B...».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του με αρ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ής Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόσθηκαν στις 134.000€ και 207.000 ευρώ, αντίστοιχα.

12. Στο άρθρο 8 του π.δ. 60/2007, ορίζεται ότι: « 1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης... 2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. 4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το ποσό των έργων καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των έργων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τις αναθέτουσες αρχές. 5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα, εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων...».

13. Στο άρθρο 24 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, "Διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού" (άρθρο 30 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) ορίζεται ότι: "... 1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία

με διαπραγμάτευση αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 43 έως 50 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές...”.

14. Στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. α' του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι: «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), ορίζεται: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της» [...].

15. Στο άρθρο 44, παρ. 1 του ν. 4325/2015 ορίζεται ότι: “Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαγωνισμοί για το πρόγραμμα δακοκτονίας έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την 10η Ιουνίου, ημερομηνία έναρξης των εργασιών δακοκτονίας, η Οικονομική Επιτροπή της οικείας Περιφέρειας, μπορεί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να αναθέτει την εκτέλεση των σχετικών υπηρεσιών στους προσωρινούς μειοδότες, έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών, με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων. Οι δαπάνες για την εκτέλεση των παρεχόμενων υπηρεσιών από την έναρξη των εργασιών δακοκτονίας, μέχρι τη σύναψη της οικείας σύμβασης, μπορούν να εκκαθαριστούν και να πληρωθούν νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης: α) βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας σύμβασης δακοκτονίας”.

16. Τέλος, με την υπ' αριθ. 40563 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 590 Β' 15.04.2015) «Μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της υποχρεωτικής χρήσης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών δακοκτονίας» ορίζεται ότι: «Ο χρόνος έναρξης της υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου των διατάξεων των άρθρων 134 ως 138 ν. 4281/2014 μετατίθεται και ορίζεται την 31-12-2015, όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών δακοκτονίας για όλες τις αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης αυτών».

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, με την έννοια της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007, περί προσαρμογής της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών». Λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 24 και 25 του π.δ.

60/2007, σε συνδυασμό με το συνολικό προϋπολογισμό του αρχικώς προκηρυχθέντος διαγωνισμού (383.625,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.), συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

18 Επισημαίνεται ότι, η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς, παρατηρείται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., έχουσα το δικαίωμα υπαγωγής κάθε υποβληθέντος αιτήματος στην ορθή διάταξη νόμου, κρίνει ότι, εν προκειμένω, με βάση τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται στο αίτημά της η αναθέτουσα αρχή, τυγχάνει εξέτασης η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 24, παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής, βάσει της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, προϋποθέτει:

α) Να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία.

Μάλιστα, όπως παγίως έχει κριθεί, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α', της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007, συνέχεται άμεσα με τον προηγούμενο αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

β) Να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω (υπό σημείο α) νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ) Να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

20. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διενήργησε Ανοικτό Διεθνή Μειοδοτικό Διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για την εκτέλεση υπηρεσιών ενταγμένων στο πρόγραμμα δακοκτονίας έτους 2015 για δεκατέσσερις (14) ελαιοκομικές περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας. Ο συνολικός προϋπολογισμός του συμβατικού αντικειμένου ανήρχετο στο ποσό των 383.625,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακύρωσης την χαμηλότερη τιμή. Στον εν λόγω διαγωνισμό υπεβλήθησαν προσφορές από συνολικά δεκαεπτά (17) υποψήφιους όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 548/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής που ενέκρινε το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού (18.05.2015).

Η με αριθμ. πρωτ. 104274/2823/16.04.2015 Διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν κάποιο οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στον σχετικό διαγωνισμό, όπως προκύπτει από το προαναφερθέν ιστορικό, ούτε εντοπίζονται πλημμέλειες σε ό,τι αφορά στις απαιτήσεις δημοσιότητας. Επίσης, δεν εντοπίστηκαν πλημμέλειες κατά τη διεξαγωγή του εν θέματι διαγωνισμού.

β) Ως προς την προϋπόθεση (β) που απαιτείται για την εφαρμογή της διάταξης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007, ήτοι της υποβολής μη κανονικών προσφορών ή προσφορών που είναι απαράδεκτες:

Με την υπ' αριθμ. 698/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, εγκρίνεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας διαγωνισμού με την κατακύρωση συγκεκριμένων ελαιοκομικών τομέων σε αναδόχους. Ως προς τους ελαιοκομικούς τομείς "6" και "8", η εν λόγω απόφαση διαλαμβάνει ρητώς ότι "δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές που κατατέθηκαν" (βλ. αναλυτικά ιστορικό). Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι συντρέχει η προϋπόθεση (β) για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007 για τους εν λόγω ελαιοκομικούς τομείς, τους οποίους και αφορά το αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής.

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Από τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από την υπ' αριθμ. 698/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, προκύπτει ότι τόσο το φυσικό αντικείμενο της υπηρεσίας για τους τομείς "6" και "8", όσο και ο προϋπολογισμός που τους αφορά δεν παρεκκλίνουν ούτε τροποποιούνται σε σχέση με τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στην με αριθμ. πρωτ. 104274/2823/16.04.2015 Διακήρυξη.

21. Κατόπιν το ανωτέρω διαπιστώνεται ότι τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 24, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007 για τους ελαιοκομικούς τομείς "6" και "8", για τους οποίους δεν έχουν ανακηρυχθεί μειοδότες σύμφωνα με την υπ' αριθμ 685/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

IV. Συμπέρασμα

22. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει :

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης** επί του αιτήματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση **με δημοσίευση προκήρυξης**, για την ανάθεση υπηρεσιών δακοκτονίας για τους

ελαιοκομικούς τομείς “6” και “8” (προϋπολογισμού 48.312,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., τμήμα συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 383.625,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θα πρέπει να τροποποιούνται ουσιωδώς οι όροι της αρχικής σύμβασης, όπως αυτοί προδιαγράφονται αναλυτικώς στην με αριθμ. πρωτ. 104274/2823/16.04.2015 Διακήρυξη.

ΑΘΗΝΑ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΟΥΣΟΥΛΕΓΚΑ